

Биба Володимир Васильович
к.т.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і логістики
Національний університет «Полтавська Політехніка
імені Юрія Кондратюка»,
Обух Едуард Валерійович,
Хоролець Інна Віталіївна
здобувачі другого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальність 073 «Менеджмент»
Національний університет «Полтавська Політехніка
імені Юрія Кондратюка»

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

У сучасних умовах розвитку економіки, які характеризуються цифровізацією, глобалізацією та нестабільністю зовнішнього середовища, підприємства змушені адаптувати свої управлінські підходи до нових викликів. Особливої актуальності набуває проблема ефективного управління фінансовими ресурсами, що є основою функціонування будь-якої організації. Водночас дедалі більшого значення набуває людський капітал як ключовий чинник формування конкурентних переваг підприємства.

Фінансові ресурси є основою діяльності будь-якої організації, оскільки забезпечують можливість здійснення виробничих, інвестиційних та соціально-економічних процесів. Водночас ефективність їх використання значною мірою визначається рівнем професійної підготовки працівників, їх мотивацією та здатністю приймати обґрунтовані управлінські рішення. Таким чином, управління фінансовими ресурсами не може розглядатися ізольовано від процесів формування та розвитку людського капіталу [1, 2].

У сучасній теорії менеджменту людський капітал розглядається як сукупність знань, навичок, досвіду, мотивації та інших характеристик працівників, які можуть бути використані для досягнення цілей організації. Саме людський капітал забезпечує здатність підприємства до інновацій, адаптації до змін та ефективного використання ресурсів. У цьому контексті управління фінансовими ресурсами набуває нового змісту, оскільки передбачає не лише раціональний розподіл коштів, а й їх спрямування на розвиток персоналу.

Зростання ролі людського капіталу зумовлює необхідність перегляду традиційних підходів до фінансового менеджменту. Якщо раніше основна увага приділялася оптимізації витрат і максимізації прибутку, то сьогодні важливим стає забезпечення довгострокового розвитку підприємства через інвестування у персонал. Це передбачає фінансування програм навчання, підвищення кваліфікації, розвитку лідерських якостей, а також створення сприятливих умов праці [3, 4].

В умовах трансформації економіки та розвитку цифрових технологій змінюються підходи до управління фінансовими ресурсами. Зокрема, зростає роль стратегічного планування, бюджетування, контролінгу та фінансового аналізу. Водночас ефективність цих інструментів значною мірою залежить від компетентності управлінського персоналу, рівня його фінансової грамотності та здатності використовувати сучасні інформаційні системи.

Удосконалення управління фінансовими ресурсами організації в контексті розвитку людського капіталу передбачає реалізацію комплексу взаємопов'язаних заходів. По-перше, необхідним є впровадження системи стратегічного управління фінансами, що орієнтована на довгострокові цілі розвитку підприємства та передбачає інвестування у людський капітал як пріоритетний напрям. По-друге, доцільним є

підвищення рівня фінансової компетентності персоналу шляхом організації навчання, тренінгів та програм професійного розвитку.

По-третє, важливим напрямом є удосконалення системи мотивації працівників, яка має бути спрямована на досягнення фінансових результатів підприємства. Використання матеріальних і нематеріальних стимулів сприяє підвищенню зацікавленості персоналу у ефективному використанні ресурсів та досягненні стратегічних цілей організації. У цьому контексті особливого значення набуває впровадження системи ключових показників ефективності (КПІ), які дозволяють оцінити внесок кожного працівника у фінансові результати діяльності підприємства.

По-четверте, необхідним є впровадження сучасних інформаційних технологій у систему управління фінансовими ресурсами. Автоматизація фінансових процесів, використання аналітичних платформ та систем управлінського обліку дозволяють підвищити точність і оперативність прийняття управлінських рішень. Водночас ефективне використання таких інструментів потребує відповідного рівня підготовки персоналу та розвитку його цифрових компетентностей.

Важливим аспектом удосконалення управління фінансовими ресурсами є забезпечення прозорості та ефективності фінансових потоків. Це передбачає впровадження систем внутрішнього контролю, аудиту та ризик-менеджменту, що дозволяє мінімізувати фінансові ризики та підвищити стабільність діяльності підприємства. У цьому процесі значну роль відіграє професіоналізм фінансових менеджерів та їх здатність до стратегічного мислення.

Ефективне управління фінансовими ресурсами організації нерозривно пов'язане з розвитком людського капіталу. Інвестування у персонал сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, забезпечує інноваційний розвиток підприємства та формує його конкурентні переваги. У сучасних умовах саме інтеграція фінансового менеджменту та управління персоналом є ключовою умовою забезпечення сталого розвитку організації.

В умовах трансформації економіки України, зокрема в контексті післявоєнного відновлення, питання ефективного управління фінансовими ресурсами та розвитку людського капіталу набувають особливої актуальності. Підприємства змушені працювати в умовах обмежених ресурсів, що підвищує значення їх раціонального використання. У таких умовах саме людський капітал може стати ключовим фактором відновлення та розвитку економіки.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що управління фінансовими ресурсами організації потребує комплексного підходу, який передбачає врахування ролі людського капіталу як ключового чинника ефективності. Обґрунтовано, що інвестиції у розвиток персоналу сприяють підвищенню продуктивності праці та оптимізації використання фінансових ресурсів.

Визначено основні напрями удосконалення управління фінансовими ресурсами, серед яких: впровадження стратегічного фінансового планування, розвиток фінансових компетентностей персоналу, удосконалення системи мотивації, а також використання сучасних інформаційних технологій. Реалізація зазначених заходів дозволить підвищити ефективність діяльності організації та забезпечити її конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.

1. Бланк І.О. *Фінансовий менеджмент : підручник*. Київ : Ніка-Центр, 2018. 656 с.
2. Савицька Г. В. *Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб.* Київ : Знання, 2019. 654 с.
3. Колот А. М. *Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник*. Київ : КНЕУ, 2020. 711 с.
4. Портер М. Е. *Конкурентна стратегія : методика аналізу галузей і конкурентів / пер. з англ.* Київ : Основи, 2018. 390 с.